

NOTA

van: het voorzitterschap
d.d.: 2 oktober 2003

Betreft: IGC 2003
- Voorzitterschap van de Raad

Algemeen

1. Het voorzitterschap heeft nu van alle delegaties antwoorden ontvangen op de vragenlijst over de Raad die het heeft rondgestuurd. Die antwoorden waren voor het voorzitterschap van groot nut bij de evaluatie van dit onderwerp met het oog op verdere bespreking. Hierna volgt een samenvatting van de antwoorden van de delegaties omtrent de drie belangrijkste vraagstukken.

I. Wetgevende taak

2. Wat de wetgevende taak van de Raad betreft, blijkt uit de antwoorden dat er overweldigende steun is voor de voorstellen om:
 - de wetgevende taak van de Raad als openbaar lichaam op te splitsen en over de Raadsformaties te spreiden, in de plaats van die taak aan één instantie toe te wijzen;
 - de wetgevende taak zo te definiëren dat alle wetten en kaderwetten daaronder vallen.

II. Raadsformaties

3. Wat de Raadsformaties betreft, zijn vrijwel alle delegaties gewonnen voor het idee om:
 - het aantal Raadsformaties te laten vaststellen bij een besluit van de Europese Raad, die dit besluit moet nemen als onderdeel van de resultaten van de Conferentie;
 - het aantal Raadsformaties te beperken overeenkomstig de conclusies van de Europese Raad van Sevilla.
4. Er is verschil van mening over de wijze waarop de Europese Raad hierover een besluit moet nemen. Gelijke aantallen delegaties zijn voor eenparigheid cq. gekwalificeerde meerderheid. Er zijn echter maar weinig voorstellen voor een gewone meerderheid.

III. Het Voorzitterschap van de Raad

Tijdpad

5. Vrijwel alle delegaties hebben bevestigd dat zij willen dat de basisbeginselen en de werkwijze van het voorzitterschap van de Raad onderdeel zijn van de resultaten van de Conferentie, hoewel zij niet in de verdragstekst zelf moeten worden vastgelegd. Een klein aantal delegaties wil dat ten minste de basiselementen in het verdrag worden opgenomen.

Verschillende modellen voor het Voorzitterschap

6. De antwoorden op de vragen over het voorzitterschap van de Raad kunnen ruwweg als volgt worden samengevat
- behoud van het zesmaandelijks toerbeurtsysteem voor het voorzitterschap (in zijn huidige vorm of, zoals door sommigen voorgesteld, in de vorm van een team, om een goede coördinatie tussen de opeenvolgende voorzitterschappen te waarborgen);
 - elke Raadsformatie kiest haar eigen voorzitterschap;
 - "Team"voorzitterschap, waarbij het voorzitterschap van de afzonderlijke Raadsformaties gedurende een bepaalde periode door een groep lidstaten wordt gedeeld.

Die mogelijkheden sluiten elkaar niet per definitie uit. Sommige delegaties stellen bijvoorbeeld voor om een vorm van gekozen voorzitterschap op te nemen in een algemeen teamverband. Voor de eerste twee mogelijkheden is er zeer weinig steun, terwijl een ruime meerderheid van delegaties het idee van een "Team"voorzitterschap steunt, of er ten minste open voor staat. Vele van die delegaties onderstrepen dat het van belang is erop toe te zien dat bij een teamsysteem alle lidstaten op voet van gelijkheid toegang hebben, en degelijke coördinatie wordt gegarandeerd.

Varianten van het "Team"voorzitterschap

7. De delegaties hebben een scala van mogelijkheden wat betreft de termijn van het "Team"voorzitterschap en het aantal lidstaten in elk team voorgesteld. Die bijzonderheden kunnen pas worden geregeld nadat een besluit is genomen over het model van het "Team"voorzitterschap. Onder de delegaties die een "Team"voorzitterschap steunen, hebben sommige een specifiek model voorgesteld, andere niet. De voorgestelde modellen kunnen in twee hoofdcategorieën worden ingedeeld:
- a) elke lidstaat die deel uitmaakt van het "Team" zit over de hele ambtstermijn van het team een bepaald aantal Raadsformaties voor;
 - b) elke lidstaat die deel uitmaakt van het "Team" zit een bepaald aantal Raadsformaties voor dat om de zes maanden rouleert, wat betekent dat over de hele ambtstermijn van het team, elk teamlid uiteindelijk elke formatie voorziet.

Voor de eerste categorie modellen lijkt er meer steun te zijn dan voor de tweede, maar niet alle delegaties hebben in deze fase al een duidelijk standpunt ingenomen.

Het speciale geval van de Raad Algemene Zaken

8. Sommige delegaties zijn van oordeel dat de Raad Algemene Zaken ook moet worden opgenomen in het teamsysteem op dezelfde voet als de andere Raadsformaties. Vele stellen echter een specifieke regeling voor. Sommige delegaties zijn immers van mening dat, ongeacht de algemene regel, de RAZ door elk lid van het team voor zes maanden moet worden voorgezeten. Andere vinden dat die Raad een meer permanent voorzitterschap verdient (bijvoorbeeld de voorzitter van de Europese Raad).
9. De meeste delegaties zijn van mening dat als het voorzitterschap van de Raad Algemene Zaken en van het Coreper door de zelfde lidstaat wordt vervuld, dit een belangrijke factor zou zijn die kan bijdragen tot een degelijke coördinatie (zie hierna).

Het speciale geval van de Raad Buitenlandse Zaken

10. Een groot aantal delegaties is van mening dat de Raad Buitenlandse Zaken niet onder de regeling van het teamvoorzitterschap moet vallen en steunen het voorstel van de Conventie dat hij wordt voorgezeten door de minister van Buitenlandse Zaken van de Unie. Enkele delegaties zijn echter tegen een permanent voorzitterschap van de RBZ, en vinden dat, welk model ook voor het voorzitterschap wordt gekozen, de Raad Buitenlandse Zaken op dezelfde voet moet worden behandeld als de andere Raadsformaties.

Coördinatie

11. Veel delegaties vinden het van belang dat het "Team"voorzitterschap gepaard gaat met toereikende bepalingen voor een goede coördinatie. Een ruime meerderheid vindt in het bijzonder dat comités en werkgroepen die onder een bepaalde Raad vallen, automatisch moeten worden voorgezeten door de lidstaat die het voorzitterschap van die Raad bekleedt, hetgeen voor een effectief communicatiekanaal zou zorgen. Een klein aantal is van oordeel dat het voorzitterschap van die ondergeschikte organen los van de Raad moet worden toegekend. Sommige delegaties zijn het er weliswaar mee eens dat er verticale structuren nodig zijn, maar sluiten niet uit dat het voorzitterschap van comités en werkgroepen door het secretariaat-generaal van de Raad wordt vervuld.
12. Verscheidene delegaties steunen ook het idee van een informele structuur voor de coördinatie tussen de verschillende lidstaten die samen het "Team"voorzitterschap vervullen (mogelijk met deelname van de voorzitter van de Commissie en de voorzitter van de Europese Raad). Een klein aantal is hiertegen gekant. Sommige delegaties onderstrepen dat coördinatie hoe dan ook in de eerste plaats een taak van de Raad Algemene Zaken is.

IV. Beleidslijnen van de Raad

13. Het voorzitterschap stelt in dit verband het volgende voor:

Wat de wetgevende taak van de Raad betreft:

- de wetgevende taak van de Raad als openbaar lichaam opsplitsen en over de Raadsformaties spreiden, in de plaats van ze aan één instantie toe te wijzen;
- de wetgevende taak zo definiëren dat alle wetten en kaderwetten daaronder vallen.

Wat de Raadsformaties betreft:

- aantal vaststellen, rekening houdend met de conclusies van de Europese Raad van Sevilla, bij gekwalificeerde meerderheid van stemmen in de Europese Raad; dit wordt niet opgenomen in het constitutioneel verdrag, maar zal tegelijkertijd worden aangenomen.

Wat het voorzitterschap van de Raden betreft:

- toewerken naar een systeem van een tweejarig "Team"voorzitterschap met vier of vijf lidstaten. De basiscriteria voor de vorming van de teams moeten een volwaardig onderdeel van de Grondwet worden, terwijl de teams worden vastgesteld bij eenparig besluit van de Europese Raad, lang genoeg voor de inwerkingtreding van de Grondwet. De basiscriteria moeten zijn: gelijkheid, rouleren op basis van gelijkheid, politiek en geografisch evenwicht tussen de lidstaten en diversiteit onder de lidstaten. Volgens het voorzitterschap moet elk lid van een team over de hele ambtsperiode van het team een bepaald aantal Raadsformaties voorzitten. De andere mogelijkheid (bv. lidstaten rouleren op basis van gelijkheid volgens een vast systeem binnen het team) is eigenlijk een soort toerbeurtsysteem en moet worden vermeden. De verdeling van de verschillende Raadsformaties in het team moet worden overgelaten aan de lidstaten in het team.
- De lidstaten zijn verdeeld over de vervulling van het voorzitterschap van de RBZ door de minister van Buitenlandse Zaken. De meerderheid is echter voor. Het voorzitterschap vindt derhalve dat moet worden vastgehouden aan de tekst van de Conventie.
- De RAZ, waarvan het voorzitterschap ook het voorzitterschap van Coreper I en II inhoudt, zorgt voor de coördinatie.
- Het voorzitterschap van een bepaalde Raad houdt ook het voorzitterschap in van de daarmee verband houdende werkgroepen en comités.
- In het kader van het meerjarenprogramma, moeten informele coördinatievergaderingen tussen de verschillende leden van het team, met deelname van de voorzitter van de Commissie en de voorzitter van de Europese Raad, mogelijk zijn.